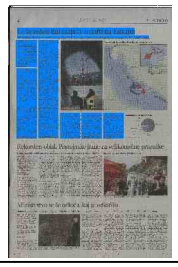
Delo [Slovenija]

Page: 4
Reach: 157000
Country: SLOVENIA
Size: 837 cm2

08.04.2015

1 / 2

Le še teden dni razprav o nafti na Jadranu

Naftne ploščadi *Država še ni uradno zaprosila strokovnih inštitucij za izdelavo strokovnih mnenj in pripomb na projekt črpanja*

PIRAN, LJUBLJANA – Le še teden dni bo trajala razgrnitev gradiva o načrtovanem hrvaškem izkoriščanju nafte in plina na Jadranu. Jutri pa bo na Morski biološki postaji v Piranu edina javna obravnava. Na ministrstvu za okolje in prostor nam ni uspelo izvedeti, katere bodo glavne pripombe slovenske države in ali se ji je uspelo s Hrvaško dogovoriti o podaljšanju roka za posredovanje pripomb in mnenj.

BORIS ŠULIGOJ

Iz Hrvaške prihajajo nasprotujoče si informacije v zvezi z načrtovanim črpanjem nafte na Jadranu. Nekateri poročajo, da bo soseda že junija podpisala s petimi podjetji, z Marathon Oilom in OMV za sedem območij, z Eni in Medoilgasom z licenco za eno območje in z Ino za dve območji, koncesijsko pogodbo; po podpisu menda ni lahke vrnitve, saj lahko podjetja zaradi prekinitve pogodbe tožijo za visoke odškodnine. Drugi trdijo, da junija s podpisom pogodb s petimi podjetji še ne bo nič, saj naj bi se Hrvaška odločila za referendum, ki bi ga naj izpeljali skupaj z jesenskimi volitvami, in se šele na podlagi referendumskega rezultata odločila, kaj naj sploh naredi z ogljikovodiki, ki jih na Jadranu menda ne manjka. Odločitev dobiva vse širši politični značaj.

S. O. S. za Jadran

Nasprotniki trdijo, da bi takšna črpališča povsem uničila hrvaški turizem, ki prinese državi kakih osem milijard evrov deviznega priliva na leto, in da bi bili zaslužki z nafto več kot desetkrat nižji (največ kakih 650 milijonov evrov). Zagovorniki pa navajajo, da je v Jadranu že zdaj 120 ploščadi, s katerih črpajo pretežno plin, s 14 pa tudi nafto. Dodajajo, da je bilo doslej narejenih 1358 vrtin v italijanskem delu morja in 133 v hrvaškem in da se to sploh ni poznalo ne morju ne turizmu.

Na Hrvaškem se je oblikovala koalicija okoljevarstvenih organizacij S. O. S. za Jadran, ki opozarja na nesprejemljivost projekta, ter na to, da Hrvaška ni poskrbela za transparentno in dovolj poglobljeno javno obravnavo. Projektom pa nasprotuje tudi opozicijska HDZ. Slovenija se je v razpravo vključila v okviru presoje čezmejnih vplivov na okolje.

Brez ukrepov za večje nesreče

Zanimalo nas je, ali in kako se bodo v pisanje pripomb vključile slovenske strokovne institucije, ali bo Sloveniji uspelo podaljšati dogovorjeni čas in katere so bistvene pripombe glede načrtovanega črpanja ogljikovodikov. Z ministrstva za okolje in prostor so nam odgovorili, da je treba počakati na konec javne obravnave. Neroden je položaj glede strokovnih pripomb zato, ker so nekatere inštitucije ostale brez finančnih sredstev prav za primer podajanja takšnih strokovnih mnenj.

Z Morske biološke postaje Piran (MBP) so javnost pred dnevi obvestili, da jim je ministrstvo prenehalo financirati raziskave v okviru monitoringa morja. Slovenija naj bi s takšno odločitvijo kršila evropske direktive o spremljanju določenih podatkov s področja upravljanja in nadzora voda. V takšnih razmerah z MBP ne želijo in ne morejo dajati strokovnih podatkov. To bo javnost spoznala ob takšnih ali drugačnih pojavih v morju (sluzenje, cvetenje, meduze ...), ko na vprašanja ne bodo imeli ustreznih odgovorov.

Vodja MBP Nacionalnega inštituta za biologijo **Vlado Malačič** je pojasnil, da ga je pri branju gradiva o projektu črpanja ogljikovodikov najbolj presenetilo, da ni predviden noben konkreten ukrep za večje nesreče (eksplozija, večje razlitja nafte itd): »Piše sicer, da je pri večjih razlitjih (več kot 2000 kubičnih metrov) odgovorna hrvaška država, pri manjših, do 2000 kubičnih metrov pa morajo ukrepati županije. Ni govora o baražah, o disperzantih, s katerimi bi razpršili goste naftne madeže. Pri monitoringu naftnih madežev manjka ključna stvar: niti enkrat niso navedli, da bi morale platforme na svoje stroške postaviti naprave za neprekinjeno fluorometrično detekcijo ogljikovodikov. Pač pa je, kot bi se šalili, predvideno opazovanje morske površine, kar denimo ponoči sploh ni mogoče.«

Za oceno bi državi računali

Menil je tudi, da je dovoljeno vrtanje in črpanje, oddaljeno samo 10 kilometrov od obale oziroma šest

Naročnik: UNIVERZA V LJUBLJANI
Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!
Kliping d.o.o.

kilometrov od otokov, veliko preblizu in da bi morali razdaljo povečati na vsaj 20 kilometrov. Malačič je prepričan, da z vrtanjem severno od Pulja ne bodo našli nafte, saj imajo že zdaj na območju daleč pred istrsko obalo kakih deset ploščadi, s katerih črpajo le plin. »To pomeni, da bi bilo izlitje nafte lahko južneje, vsaj 50 ali sto kilometrov od nas. To pomeni, da bi škodovali predvsem sebi in da bi se Slovenija lahko ustrezno organizirala, preden bi oljni madež prišel do naših obal.« Seveda je vse odvisno od razsežnosti nesreče. Če bi se ponovil primer iz Mehiškega zaliva, potem posledice ne bi bile tako nezanemarljive. Malačič je dejal še, da bi potrebovali vsaj teden dni, če bi hoteli dati pripombe na gradivo, in da bi za takšno oceno državi seveda računali, saj 39 zaposlenim z MBP grozi zniževanje plač.

Onesnažuje narava sama

Marko Perkovič s fakultete za pomorstvo in promet je naštel nekaj čez sto ploščadi v Jadranskem morju. Doslej z nobene ni bilo resnejšega onesnaženja Jadrana. Jadran najbolj onesnažuje narava sama, saj prihaja v to morje iz podzemlja kar nekaj plina in tudi nafte. Po statistiki onesnaževanj je v Jadranu 46 odstotkov naravnih onesnaženj, osem odstotkov zaradi nesreč, 11 odstotkov onesnaženj pride z obale in tri odstotke ob pridobivanju nafte.

Nina Štros iz Greenpeacea je opozorila, da je Jadran polzaprto morje in zato zelo ranljivo, da bi bile posledice naftnih razlitij dolgotrajne in uničujoče ter da raziskovanje in črpanje ne more potekati brez onesnaževanj. Na spletni strani ponujajo posebno peticijo proti tem projektom, podpisalo jo je 5670 ljudi, radi pa bi jih dobili vsaj 10.000.

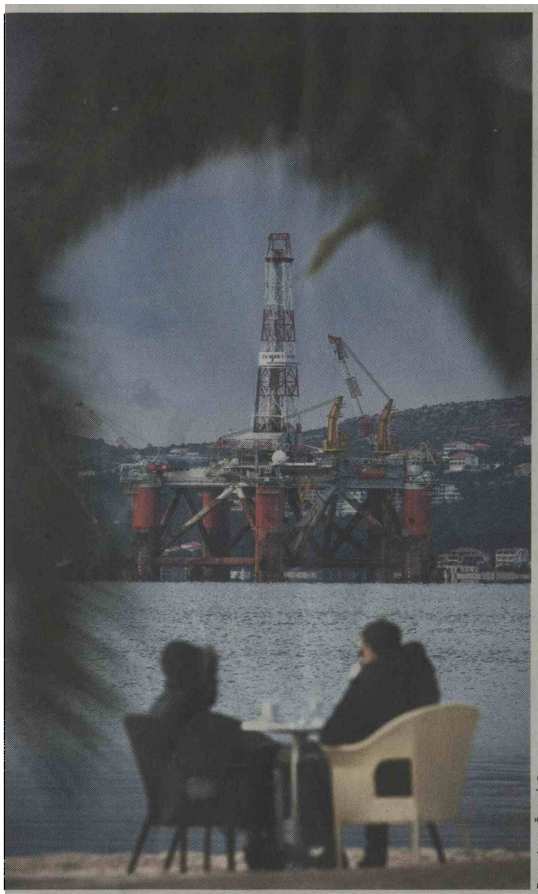
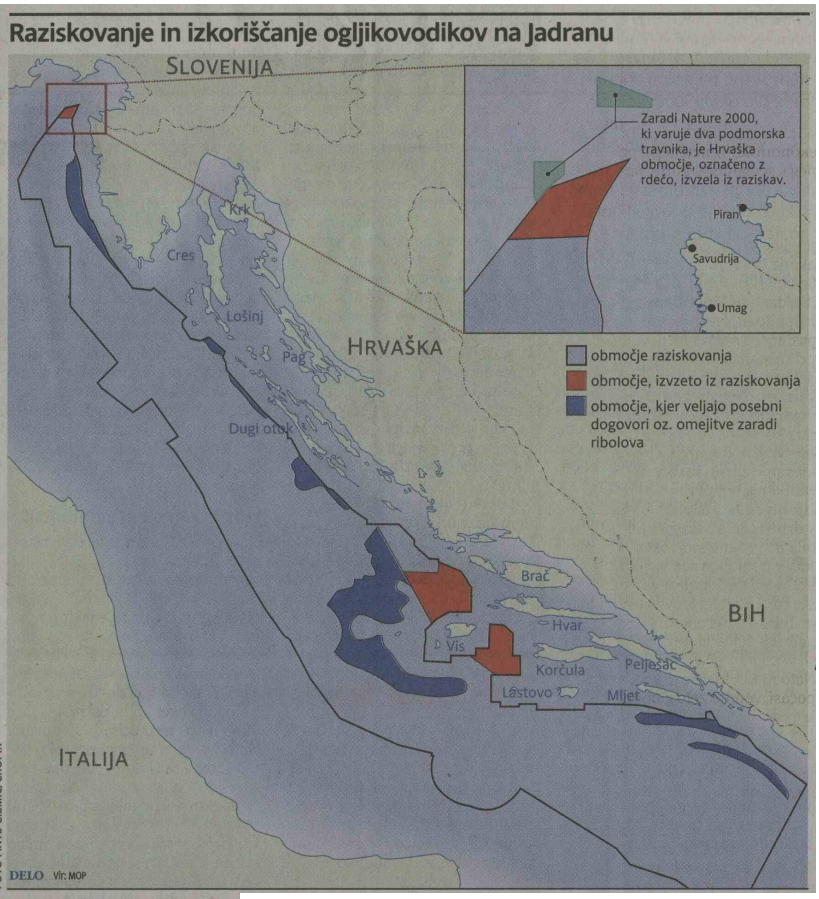

FOTO ANTE ČIZMIĆ/CROPIX

Naročnik: UNIVERZA V LJUBLJANI
Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!
Kliping d.o.o.